

Biedrība „LATVIJAS SENIORU KOPIENU APVIENĪBA”

28. augustā no plkst. 15.00 līdz 16.00 organizācijas SUSTENTO telpās Elizabetes ielā 57-15 notika Latvijas Diabēta asociācijas un Latvijas Acu ārstu asociācijas organizēts mediju pasākums par problēmu - Diabēta pacienti 20 gadus gaida valsts finansējumu redzes zaudēšanas novēršanai.

Cukura diabēta pacientu skaits Latvijā turpina pieaugt un ir pārsniedzis 100 000. Lai gan diabēta pacientu skaita pieaugumu Eiropā jau sen sauc par epidēmiju un arī Eiropas Savienības institūcijas aicina dalībvalstis noteikt diabēta ārstēšanu un komplikāciju profilaksi par prioritāti, Latvijas veselības aprūpes politikā diabētam uzmanība pievērsta drīzāk vārdos, ne darbos.

Daļa pacientu nesaņem nepieciešamo ārstēšanu un viena no šādām grupām ir pacienti ar diabēta izraisītiem redzes bojājumiem, kas darbaspējīgā vecumā var novest pie akluma. Un šāda pieeja likumsakarīgi nozīmē ne tikai ciešanas pacientiem, bet arī daudz lielākus izdevumus valstij.

Diabēts izraisa bojājumus praktiski visos orgānos, tādēļ ikvienam pacientam ļoti svarīga ir savlaicīga un efektīva šīs slimības ārstēšana un komplikāciju novēršana. Diemžēl līdz šim pacienti un viņu vajadzības nav sadzirdētas – pacientiem nav pieejama valsts apmaksāta efektīva terapija diabēta izraisītu redzes bojājumu novēršanai. Tas veicina darbspēju zudumu, aprūpējamu cilvēku un cilvēku ar invaliditāti skaita pieaugumu.

Pasākuma dalībnieki diskutē par problēmām un iespējamiem risinājumiem diabēta pacientu ar acu slimībām un draudošu redzes zudumu efektīvākai aprūpei.

Diskusijas dalībniekiem ir vienots skatījums uz to, ka savlaicīga medikamentoza acu ārstēšana novērš invaliditāti un uzlabo dzīves kvalitāti pacientam. Tādējādi ir jāsaprot, ka materiāls atbalsts no valsts puses apmaksājot nepieciešamos medikamentus un manipulācijas acu veselības kontekstā ir līdzekļu ietaupījums nākotnē, kas mazina nepieciešamību izmaksāt invaliditātes pabalstus un kas nodrošina pacienta iespējas strādāt, saņemt atalgojumu un maksāt nodokļus.

Diskusijas dalībnieki atbalsta viedokli par primārās aprūpes nozīmi acu veselības saglabāšanā ikvienā vecuma posmā uzsverot ģimenes ārsta nozīmi savlaicīgi atpazīt problēmu cēloņus un sekas, nosūtot pacientu pie speciālista. Senioru acu veselības kontekstā iezīmējas nepieciešamība pēc geriatra klātesamības primārās veselības kvalitatīvā nodrošināšanā. Diskusijas dalībnieki uzsvēra redzes kvalitātes nozīmi cilvēka ikdienā un NVO nozīmi palīdzības sniegšanā cilvēkiem ar acu veselības problēmām.

LSKA iepazīstināja klātesošos ar veikto aptauju un tās rezultātiem par acu veselību senioriem dažādās vecuma grupās.

Pasākuma dalībnieki:

Gunta Freimane,	Latvijas Diabēta asociācijas valdes priekšsēdētāja
Juris Vanags,	Latvijas Acu ārstu asociācijas valdes priekšsēdētājs
Artjoms Uršulskis,	Veselības ministrijas parlamentārais sekretārs
Gunta Anča	Biedrība SUSTENTO
Aldis Dūdiņš,	Labklājības ministrijas pārstāvis
Edmunds Cepurītis,	Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas pārstāvis
Barba Girgensone,	LSKA struktūrvienības “Senioru saeima” priekšsēdētāja
Kaspars Biezais,	Latvijas Neredzīgo biedrības Centrālās valdes priekšsēdētājs

LSKA struktūrvienība „Senioru Saeima” 2024.gada jūnija mēnesī veica anketēšanu iesaistot lietotājus, kas pārstāv dažādas senioru vecuma grupas un kas dzīvo / strādā Rīgā, Jūrmalā un Rīgas reģionā.

Anketēšanā tika iesaistīti seniori šādās vecuma grupās:

55-60 gadus veci seniori;

60-70 gadus veci seniori;

70-80 gadus veci seniori;

80-85 gadus veci seniori.

Anketēšanā piedalījās 60 respondenti 15 no katras minētās vecuma grupas, **kas pēdējo 3 gadu laikā ir apmeklējuši acu ārstu vai optometristu** nepievēršot uzmanību citiem kritērijiem.

Respondenti sniedza atbildes *uz 10 jautājumiem.*

Aptaujas rezultāti

1) Atbildes uz jautājumu “Kad respondents pēdējo reizi bijis pie acu ārsta vai optometrista” liecina par to, ka: lielākā daļa respondentu ik pa 2 gadiem apmelē acu ārstu vai optometristu

2) Atbildes uz jautājumu “Kāpēc vērsāties pie speciālista” liecina par to, ka: lielākā daļa respondentu vērsušies pie speciālista tāpēc, ka pasliktinājusies redze vai vajadzēja jaunas brilles

3) Atbildes uz jautājumu “Ar kādām grūtībām sastapāties attiecībā uz speciālista pēdējo vizīti ” liecina par respondentu pieticīgajiem ienākumiem, jo kā galvenā grūtība tiek nosaukta pakalpojuma dārdzība.

4) Atbildes uz jautājumu “Kā redzes traucējumi ietekmē jūsu ikdienu” (grūtības ar komunikāciju, grūtības veikt ikdienas darbu, grūtības iepirkties, grūtības pārvietoties) liecina par to, ka nosaukto grūtību klātesamību atzīst visi respondenti, tomēr gados vecākajiem senioriem šīs grūtības ir kompleksas, bet visām vecuma grupām redzes traucējumi ievērojami apgrūtina iepirkšanos.

5) Atbildes uz jautājumu “Kādas ir jūsu prioritārās vajadzības attiecībā uz acu veselību” liecina par nepieciešamību pēc kompensācijas par izdevumiem acu veselības uzturēšanai, kā arī par ārstniecības personāla ieinteresētību kompleksā pacienta sūdzību izpētē

6) Atbildes uz jautājumu “Vai jums ir bijušas kādas ārstnieciskas manipulācijas saistībā ar redzi” liecina par to, ka lielākai daļai respondentu ir bijis nepieciešamība veikt kādas manipulācijas, visbiežāk kataraktas operāciju.

7) Atbildes uz jautājumu “Kas sedza izmaksas ar jums nepieciešamajām ārstnieciskajām manipulācijām” liecina par to, ka gadījumos, ja seniors strādā un viņam ir apdrošināšana, tad izmaksas sedz apdrošināšana, bet pārējos gadījumos pārsvarā tie ir radnieki.

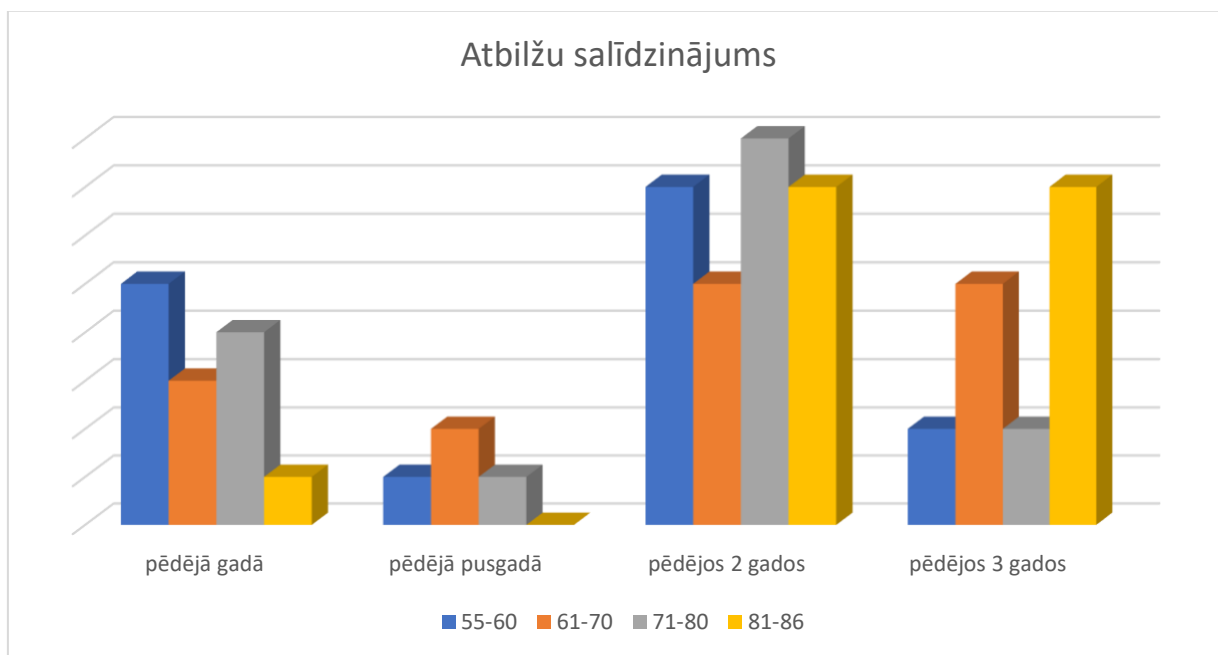
8) Atbildes uz jautājumu “Kā jūs rūpējaties par savu acu veselību” liecina par to, ka respondenti ir ziņoši par to, ka par acīm jā rūpējas, jo cenšas lietot vitamīnus

9) Atbildes uz jautājumu “Vai jums ir nepieciešamas brilles lasīšanai” liecina par to, ka brilles lasīšanai vienlīdz lieto respondenti visās vecuma grupās.

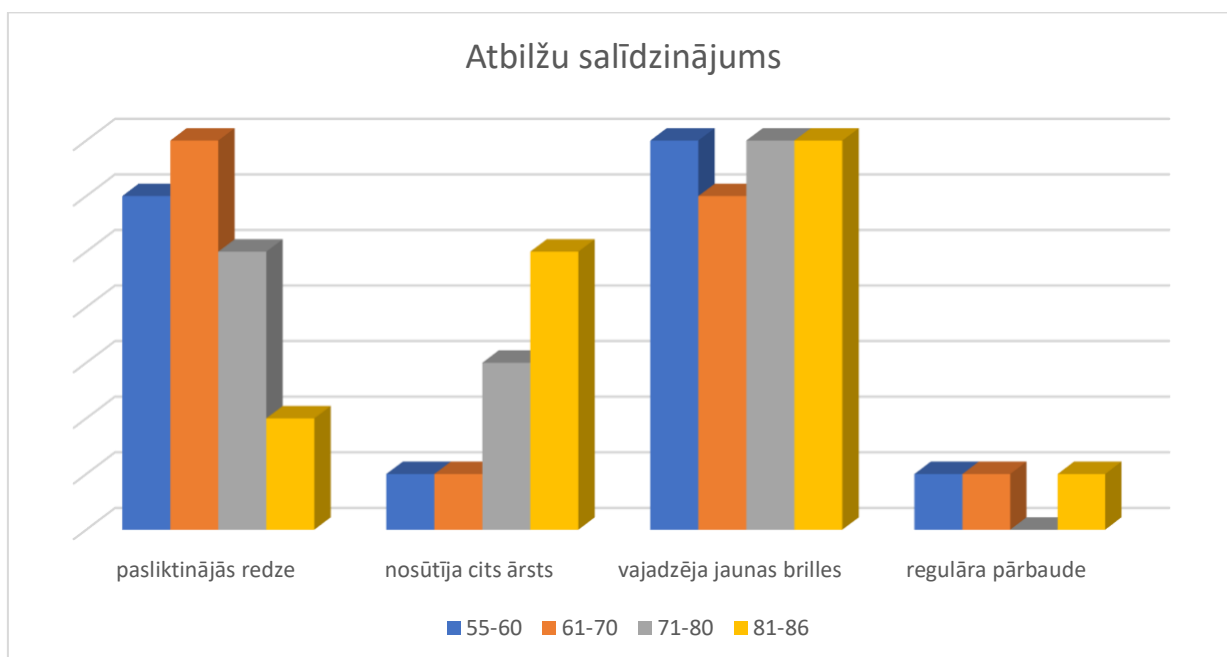
10) Atbildes uz jautājumu “Vai jūs uzskatāt, ka pēc Covid-19 vakcinācijas (pārslimošanas) jūsu redze ir pasliktinājusies” liecina par situāciju, kas neatliekami prasa primārajai veselības aprūpei t.i. ģēmenes ārstiem daudz rūpīgāk pievērst pacientu uzmanību savas redzes kvalitātei, veikt redzes elementāro pārbaudi un dot nosūtījumu pie speciālista.

Uz jautājumu cik daudz naudu jūs vidēji mēnesī tērējat par zālēm vai ārstniecības pakalpojumiem, kas saistīti ar acu veselību, respondenti nevarēja vai nevēlējās atbildēt.

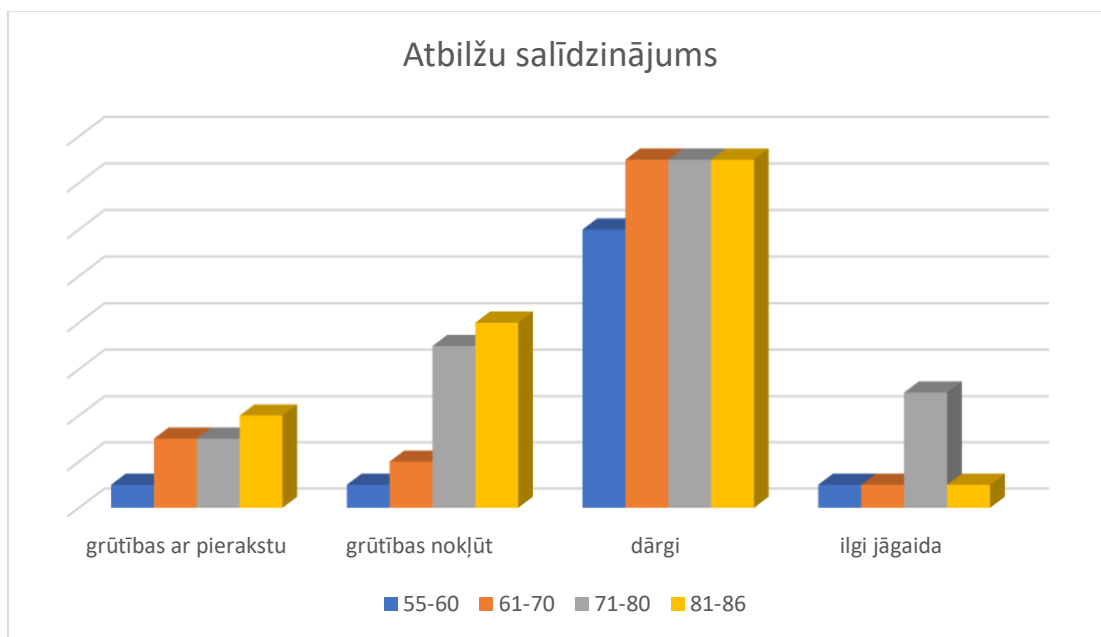
1) Kad respondents pēdējo reizi bijis pie acu ārsta vai optometrista

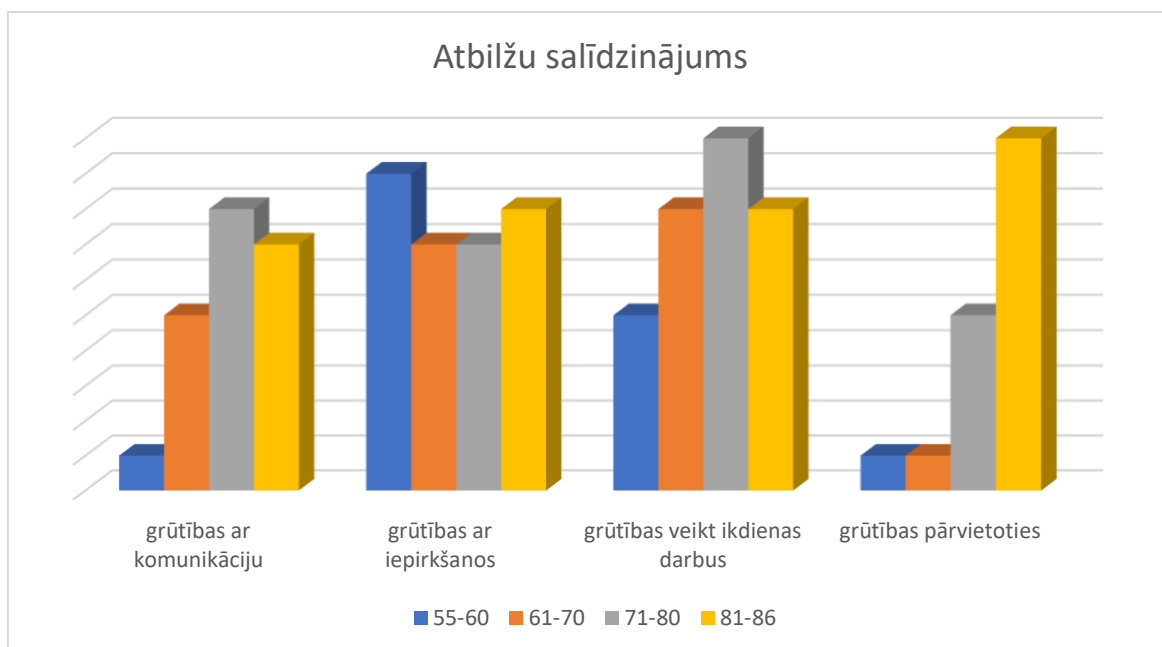
2) Kāpēc vērsāties pie speciālista

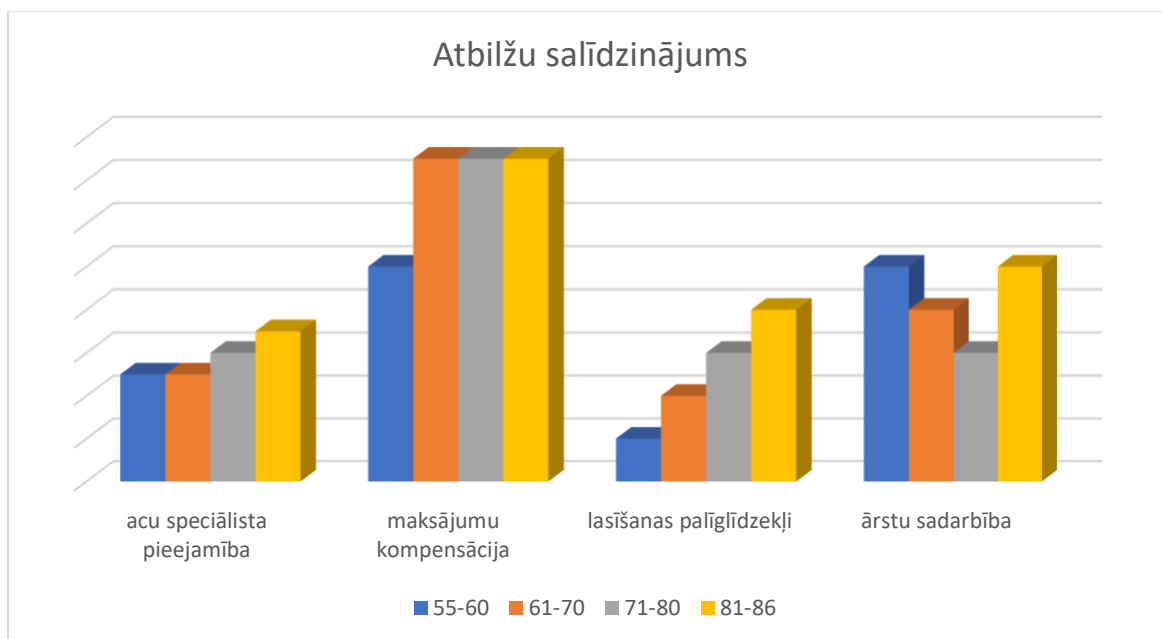
3) Ar kādām grūtībām sastapāties attiecībā uz speciālista pēdējo vizīti

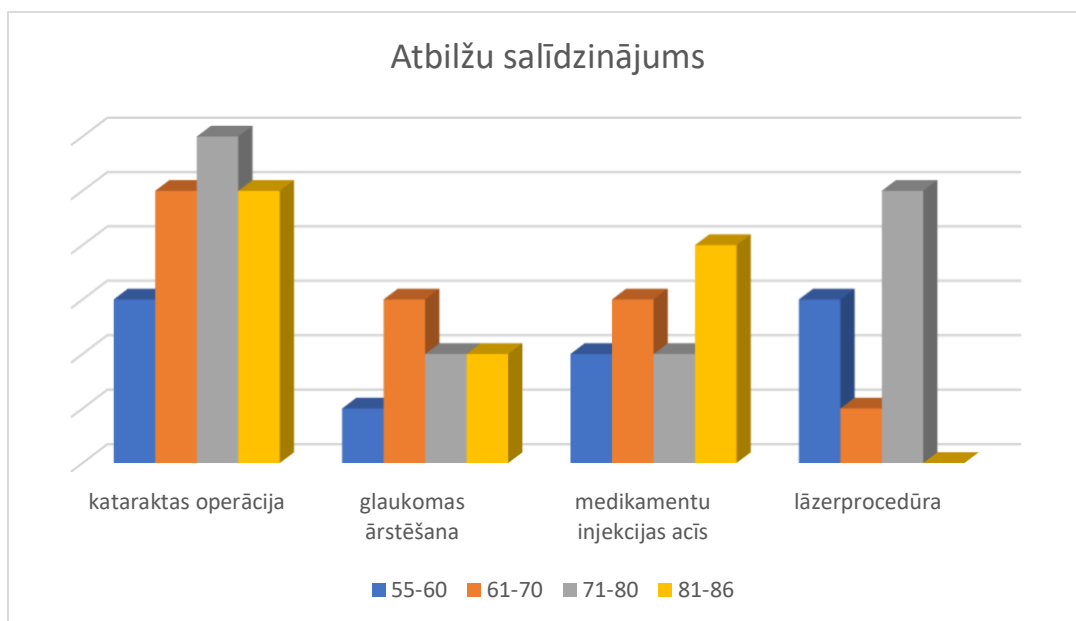
4) Kā redzes traucējumi ietekmē jūsu ikdienu

5) Kādas ir jūsu prioritārās vajadzības attiecībā uz acu veselību

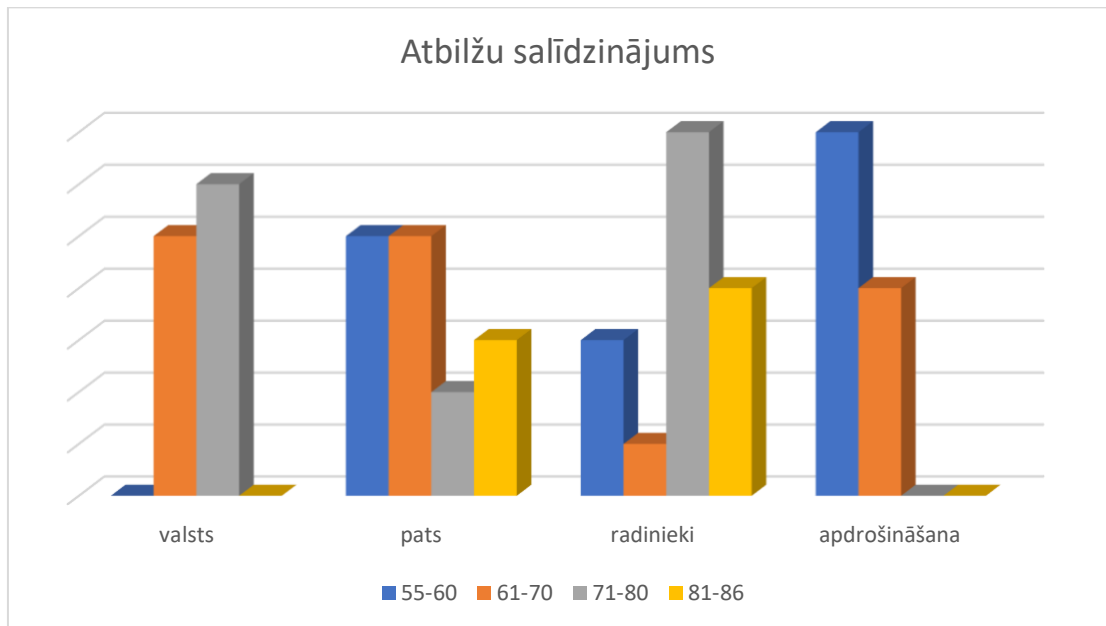

6) Vai jums ir bijušas kādas ārstnieciskas manipulācijas saistībā ar redzi

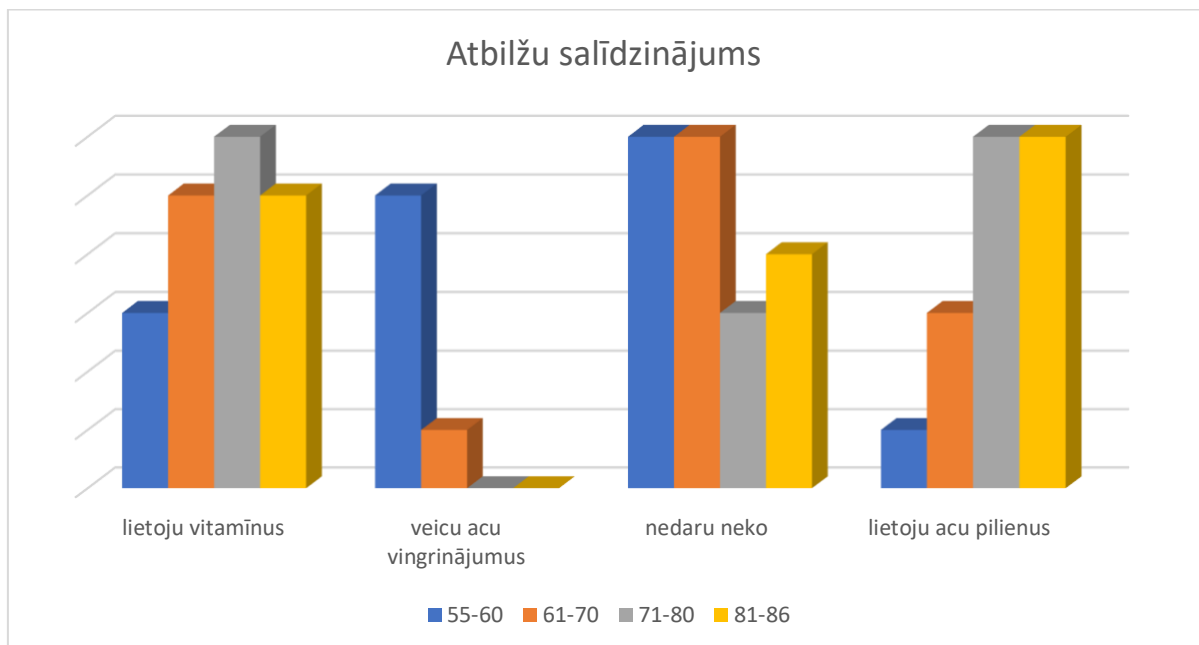

Uz jautājumu cik daudz naudu jūs vidēji mēnesī tērējat par zālēm vai ārstniecības pakalpojumiem, kas saistīti ar acu veselību, respondenti nevarēja vai nevēlējās atbildēt.

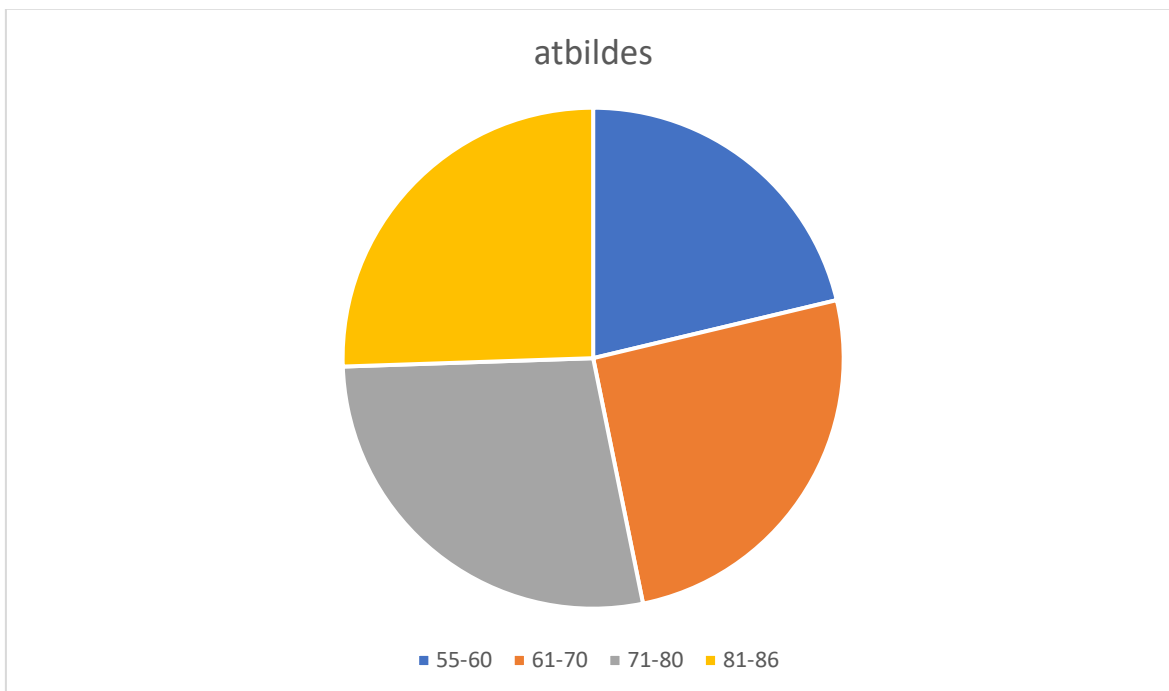
7) Kas sedza izmaksas ar jums nepieciešamajām ārstnieciskajām manipulācijām

8) Kā jūs rūpējaties par savu acu veselību

9) Vai jums ir nepieciešamas brilles lasīšanai

10) Vai jūs uzskatāt, ka pēc Covid-19 vakcinācijas (pārslimošanas) jūsu redze ir pasliktinājusies

